

Warszawa, dnia ..... 2022 r.

02 WRZ. 2022

Zatwierdzam
Minister Klimatu i Środowiska

MINISTER
KLIMATU I ŚRODOWISKA
.....
Anna Moskwa

Egz. Nr 1.....

Protokół z kontroli problemowej
wykonywania zadań obronnych
w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie
przeprowadzonej w dniu 20 maja 2022 roku.

Zapoznałem się
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Olsztynie

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

.....
Agata Modziejz
(podpis kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej)

I. Wprowadzenie

Kontrola problemowa wykonywania zadań obronnych przeprowadzona została na podstawie:

- 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli wykonywania zadań obronnych (Dz.U. Nr 16, poz. 151 z późn. zm.),
- 2) Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych RP w latach 2021 – 2035,
- 3) zarządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony (Dz. Urz. MKiŚ, poz. 40),
- 4) Planu kontroli wykonywania zadań obronnych w działach administracji rządowej kierowanych przez Ministra Klimatu i Środowiska na 2022 rok.

Do realizacji zadania Minister Klimatu i Środowiska powołał Zespół Kontrolny składający się z ekspertów Wydziału Spraw Obronnych Departamentu Spraw Obronnych, Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa oraz zatwierdził plan jej przeprowadzenia.

Celem kontroli było określenie stanu przygotowań obronnych realizowanych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, zwany dalej „RDOŚ” w ramach powszechnego obowiązku obrony oraz sprawdzenie prawidłowości wykonywania zadań na rzecz bezpieczeństwa państw i obronności przyjętych do realizacji przez kontrolowaną jednostkę.

W trakcie kontroli Zespołowi Kontrolnemu udostępniono dokumenty organizacyjne oraz planistyczne dotyczące realizacji zadań obronnych oraz umożliwiono dokonanie przeglądu przygotowanych na potrzeby wykonywania zadań obronnych pomieszczeń i instalacji technicznych, w tym stanowiska kierowania i funkcjonowania stałych dyżurów.

Wśród udostępnionych dokumentów były: wewnętrzne akty prawa i regulaminy stanowiące podstawy funkcjonowania RDOŚ, wydane na potrzeby realizacji pozamilitarnych przygotowań obronnych zarządzenia i decyzje Dyrektora oraz dokumenty planistyczne i operacyjne dotyczące realizacji poszczególnych zadań obronnych obejmujące m.in: planowanie operacyjne, organizowanie i wykonywanie zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP i sojusznicznych wojsk wsparcia oraz przyjęte organizacja i procedury kierowania jednostką, w sytuacji wprowadzenia wyższych stanów gotowości obronnej państwa.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz informacji przedstawianych przez Dyrektora i pracownika RDOŚ zaangażowanego w realizację zadań obronnych Zespół Kontrolny pozyskał wiedzę na temat realizowanych pozamilitarnych przygotowań obronnych oraz ocenił, że utworzone w jednostce warunki prawno-organizacyjne oraz przyjęte założenia i sposoby wykonywania zadań obronnych nałożonych przez Ministra Klimatu i Środowiska, wcześniej Ministra Środowiska zapewniają Dyrektorowi zachowanie ciągłości kierowania podległą instytucją i jej funkcjonowanie w wyższych stanach gotowości obronnej państwa, a osobom funkcyjnym wyznaczonym do realizacji zadań obronnych nadano właściwe uprawnienia i legitymację prawną do ich wykonywania.

1. Nazwa komórki organizacyjnej organu administracji rządowej prowadzącej kontrolę

Departament Spraw Obronnych, Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

2. Kontrolę realizował Zespół Kontrolny w składzie:

Przewodniczący: Waldemar Masztalercz – ekspert w Wydziale ds. Obronnych,
Członkowie: Wojciech Mogielnicki – ekspert w Wydziale ds. Obronnych,

3. Ogólna charakterystyka kontrolowanej jednostki organizacyjnej

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie działa na podstawie:

- ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247);
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2008 r. w sprawie nadania statutu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie (Dz. U. z 2008 r., Nr 202 poz. 1260).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska Olsztynie jest organem niezespólonej administracji rządowej. Zapewnia realizację zadań wynikających na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego, wynikających przepisów ww. ustawy, w szczególności w zakresie:

- udziału w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko;
- przeprowadzania ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko lub udziału w tych ocenach;
- tworzenia i likwidacji form ochrony przyrody na podstawie ustawy o ochronie przyrody;
- ochrony i zarządzania obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody;
- wydawania decyzji na podstawie ustawy o ochronie przyrody;
- przeprowadzania postępowań i wykonywania innych zadań określonych w przepisach o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- wykonywania zadań organu egzekwowania prawa w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS);
- współpracy z organami jednostek samorządu terytorialnego w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody;
- współpracy z organizacjami ekologicznymi;
- wykonywania zadań, w tym wydawania decyzji oraz zlecenia ekspertyz z zakresu gospodarki odpadami.

Pracę Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie kieruje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, we współpracy z zastępcą dyrektora (aktualnie vacat na stanowisku). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie odpowiada za ww. zadania oraz wydaje w zakresie swoich kompetencji akty prawa miejscowego w postaci zarządzeń.

W skład RDOŚ wchodzi następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- 1) Wydział Ocen i Oddziaływania na Środowisko;
- 2) Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000;
  - a) Oddział Ochrony Przyrody;
  - b) Oddział Obszaru Natura 2000;
- 3) Wydział Zapobiegania i Naprawy Szkód w Środowisku oraz Informacji o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem;
- 4) Wydział Spraw Terenowych I w Elblągu;
- 5) Wydział Spraw Terenowych II w Ełku;
- 6) Wydział Organizacyjno-Administracyjny;
- 7) Zespół Budżetu i Finansów;
- 8) Inspektor Ochrony Danych;
- 9) Pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych;
- 10) Samodzielne stanowisko ds. bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 11) Samodzielne stanowisko ds. obronnych i zarządzania kryzysowego.

Na dzień kontroli stan etatowy pracowników RDOŚ wynosi 71, zatrudnionych 70 osób (ok. 80 % stanowią kobiety), vacat na stanowisku zastępcy dyrektora.

4. Zakres kontroli

Kontroli poddane były następujące obszary z obszaru pozamilitarnych przygotowań obronnych realizowanych w ramach powszechnego obowiązku obrony, określonych przez Ministra Klimatu i Środowiska:

- 1) Tworzenie warunków organizacyjno-prawnych do realizacji zadań obronnych;
- 2) Realizacja planowania obronnego, w tym planowania operacyjnego;
- 3) Realizacja współpracy cywilno-wojskowej;
- 4) Realizacja zadań wynikających z obowiązków państwa gospodarza (HNS);
- 5) Przygotowanie do realizacji zadań w systemie kierowania bezpieczeństwem narodowym;
- 6) Przygotowanie do wykonywania stałych dyżurów;
- 7) Planowanie i organizowanie świadczeń na potrzeby realizacji zadań obronnych w jednostce organizacyjnej;
- 8) Przygotowanie rezerw osobowych na potrzeby wykonywania zadań obronnych;
- 9) Planowanie i realizacja szkolenia obronnego.

II. Przebieg kontroli i ustalenie stanu faktycznego

Kontrolę problemową wykonywania zadań obronnych w RDOŚ, rozpoczęto spotkaniem organizacyjnym Zespołu Kontrolnego z dyrektorem i pracownikiem prowadzącym sprawy obronne w kontrolowanej jednostce.

Przewodniczący Zespołu Kontrolnego przedstawił osoby biorące udział w kontroli, plan jej przebiegu i obszary tematyczne podlegające kontroli.

Pani Agata Moździerz dyrektor RDOŚ, omówiła strukturę organizacyjną jednostki oraz zadania wynikające z miejsca i roli Dyrektora RDOŚ w systemie ochrony środowiska jako organu administracji terytorialnej. Dokonała analizy uwarunkowań bezpieczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń dla zachowania ciągłości i funkcjonowania jednostki organizacyjnej o charakterze militarnym i niemilitarnym oraz oceniła ich wpływ na bezpieczeństwo i sprawność wykonywania zadań obronnych.

Pan Artur Kondzielewski starszy specjalista koordynujący sprawy obronne i zarządzania kryzysowego przedstawił Zespołowi Kontrolnemu stan przygotowania RDOŚ do realizacji zadań obronnych oraz opracowane na ich rzecz dokumenty organizacyjne i dokumenty planistyczne.

W trakcie czynności kontrolnych przedstawiciele Zespołu Kontrolnego na bieżąco omawiali sprawy dotyczące kontrolowanych obszarów zadaniowych i organizacji prowadzonych przygotowań obronnych. Po zakończeniu czynności kontrolnych przeprowadzono omówienie kontroli w obecności dyrektora i pracownika koordynującego sprawy obronne, na którym członkowie Zespołu Kontrolnego przedstawili uwagi dotyczące kontrolowanych zadań.

W wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających w obszarach tematycznych poddanych kontroli Zespół Kontrolny stwierdził co następuje:

1. Tworzenie warunków organizacyjno-prawnych do realizacji zadań obronnych

Zadania obronne nałożone na RDOŚ zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony (Dz. Urz. MKiŚ, poz. 40), zostały przypisane do realizacji w wewnętrznym akcie normatywnym regulującym funkcjonowanie jednostki organizacyjnej tj. *Regulaminie organizacyjnym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie* stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 38 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 września 2013 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego RDOŚ w Olsztynie, z wprowadzonymi zarządzeniem nr 50 z dnia 30 listopada 2021 r. Dyrektora RDOŚ w Olsztynie zmianami w zakresie kompetencji i zadań osób funkcyjnych, wynikających z przepisów o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Przeprowadzona analiza zapisów regulaminu organizacyjnego wskazuje, że problematyka przygotowań obronnych jest unormowana, będąc w dużej mierze adresowana do osób zajmujących się sprawami obronnymi, natomiast szczegółową realizację zadań obronnych ujęto w zakresach obowiązków tych pracowników.

W zakresie realizacji zadań obronnych Dyrektor RDOŚ oprócz ww. *regulaminu organizacyjnego* wydał następujące zarządzenia:

- Nr 26 w z dnia 16 czerwca 2017 r. w *sprawie sposobu realizacji zadań przewidzianych do wykonania w ramach poszczególnych stopni alarmowych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie*;
- Nr 54/2019 z dnia 27 września 2019 r. w *sprawie zadań wykonywanych w ramach powszechnego obowiązku obrony przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Olsztynie*;
- Nr 60 z dnia 23 października 2019 r. w *sprawie organizacji i przygotowania systemu kierowania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie*;
- nr 64/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r. w *sprawie opracowywania i aktualizacji planu operacyjnego funkcjonowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*;
- Nr 65/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r. w *sprawie Punktu Kontaktowego HNS (Host Nation Support) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie*;
- Nr 66/2020 z dnia 3 grudnia 2020 r. w *sprawie organizacji i funkcjonowania punktu kontaktowego stałego dyżuru Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie*;
- Nr 26/2021 z dnia 5 lipca 2021 r. w *sprawie sposobu przemieszczenia i organizacji Zapasowego Miejsca Pracy w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie*.

W zakresie tworzenia warunków organizacyjnych do realizacji zadań obronnych sprawdzono możliwości wykonywania i pracy z dokumentami niejawnymi.

RDOŚ w Olsztynie nie posiada kancelarii niejawnej, jak również nie posiada warunków do wykonywania dokumentów niejawnych w systemach teleinformatycznych. Dokumenty o klauzuli *zastrzeżone* przechowywane są w pomieszczeniu pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych w certyfikowanej szafie do przechowywania dokumentów niejawnych. Z uzyskanych informacji i przedstawionych dokumentów wynika, że w związku z otrzymaną w dniu 21 grudnia 2016 r. zgodą Wojewody Warmińsko-Mazurskiego RDOŚ w celu wytworzenia dokumentu niejawnego o klauzuli *zastrzeżone* lub *poufne* posiada możliwość pracy na urządzeniach kancelarii niejawnej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ponadto w br. planuje się podjęcie działań zmierzających do przywrócenia warunków technicznych do wytwarzania dokumentów niejawnych o klauzuli *zastrzeżone* w siedzibie RDOŚ. W tym celu uruchomiono prace związane z opracowaniem Szczegółowych Wymagań Bezpieczeństwa Systemu Teleinformatycznego Służącego do Przetwarzania Informacji Niejawnych o Klauzuli "Zastrzeżone" oraz Procedur Bezpiecznej Eksploatacji Systemu Teleinformatycznego Służącego do Przetwarzania Informacji Niejawnych o klauzuli *zastrzeżone*.

W ocenie Zespołu Kontrolnego, realizowane w RDOŚ przygotowania obronne oraz przyjęte rozwiązania organizacyjne, w ograniczonym zakresie spełniają wymagania stawiane jednostkom organizacyjnym w zakresie tworzenia warunków do realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa.

2. Realizacja planowania operacyjnego

Zespół Kontrolny sprawdził realizację planowania operacyjnego w RDOŚ, w tym poprawność opracowania planu operacyjnego funkcjonowania zgodnie z obowiązującym w tym zakresie podręcznikiem normalizacji obronnej oraz gotowość do wykonania nałożonych zadań operacyjnych.

Proces planowania operacyjnego w RDOŚ zrealizowany został na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w *sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań*

wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 152, poz. 1599 z późn. zm.) oraz wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Dokumentacja została udostępniona za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej (dekretacja).

Prawo wglądu do dokumentu zostało nadane dyrektorowi, oraz pełnomocnikowi ds. OIN, pracownikowi koordynującemu sprawy obronne.

W części opisowej planu tj. rozdziale opisującym zagrożenia bezpieczeństwa dla funkcjonowania jednostki organizacyjnej, opisano zadania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wynikające z ustaw: z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. Nr 75, poz. 493 z późn. zm.) oraz z dnia 27 kwietnia 2008 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 25, poz. 150) z późn. zm.). Dalej przedstawiono zagrożenia dla bezpieczeństwa, w sytuacji kryzysu lub wojny, jakie wynikają z właściwości Dyrektora RDOŚ oraz ww. aktów prawa. Do najistotniejszych zagrożeń zaliczono: zniszczenia powstałe w wyniku działań operacyjnych wojsk, w tym ataki z użyciem broni masowego rażenia, skażenia toksyczne oraz zniszczenia infrastruktury technicznej wpływającej na środowisko naturalne. Ponadto, do zagrożeń zakwalifikowano zniszczenia infrastruktury technicznej i komunalnej w mieście, w tym energetycznej, wodociągowej oraz drogowej.

Wprowadzanie wyższych stanów gotowości obronnej oraz osiągnięcie gotowości do wykonywania zadań operacyjnych, w planie sprowadzono do uruchomienia stałych dyżurów.

Zdaniem Zespołu Kontrolnego w związku z trwającym procesem zmian w stanie prawnym regulującym m.in. obszary i sposób realizacji zadań obronnych, w tym ponowne przeprowadzenie procesu planowania obronnego podczas opracowywania nowego Planu Operacyjnego Funkcjonowania RDOŚ należy rozważyć włączenie do procedury podwyższania gotowości obronnej przedsięwzięć pozwalających na osiągnięcie pełnej wiedzy o gotowości jednostki organizacyjnej do działania w stanach zagrożenia np. sprawdzenie przygotowania stanowiska kierowania, w tym jego elementów w zakresie bezpieczeństwa fizycznego, teleinformatycznego, integralności i zapewnienia ciągłości działania oraz gotowości do realizacji zadań operacyjnych oraz zabezpieczenie logistyczne, w tym sprzętowe i materiałowe.

Ponadto istotnym jest opracowywanym kartom realizacji zadań operacyjnych nadać właściwe klauzule niejawności z uwagi na ich zawartość, w tym m.in. numer i treści zadań oraz wprowadzenie informacji o sytuacji planistycznej związane ze stanem zagrożenia bezpieczeństwa państwa, a także szczegółową procedurę realizacji, brak klauzuli tajności może stanowić przesłankę do odpowiedzialności za ujawnienie informacji niejawnych.

Zdaniem Zespołu Kontrolnego, karty realizacji zadań operacyjnych wymagają respektowania zapisów normy obronnej - PDNO-02-A075:2008 *Planowanie obronne - Struktura i redagowanie planu operacyjnego przez organy administracji publicznej*, dotyczącej ich oznaczenia, formułowania zadań własnych czy ustalania punktów kontaktowych podmiotów współdziałających oraz ponownego przeanalizowania procedur działania pod kątem ich wykonalności.

3. Realizacja zadań wynikających ze współpracy cywilno-wojskowej

Organizowanie współpracy cywilno-wojskowej realizowane jest w ramach zadań obronnych wykonywanych na podstawie zarządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony. Działalność ta szczegółowo została ukierunkowana w wytycznych Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie realizacji współpracy cywilno-wojskowej oraz zadań w zakresie wsparcia państwa-gospodarza (HNS) w Ministerstwie Klimatu i Środowiska oraz jednostki organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra w latach 2021 – 2024.

Uwzględniając fakt, iż zdecydowana większość obsady kadrowej RDOŚ to kobiety (ok. 80%) współpraca cywilno-wojskowa RDOŚ z organami administracji wojskowej tj. Wojskowymi Komendantami Uzupelnień w zakresie reklamowania od obowiązku pełnienia służby wojskowej, dla zapewnienia zdolności kadrowych do realizacji zadań obronnych realizowana była właściwie.

W ocenie Zespołu Kontrolnego sposób realizacji zadań wykonywanych w ramach współpracy cywilno-wojskowej zapewnia jednostce odpowiednie warunki do utrzymania zdolności kadrowych i wykonywania zadań obronnych.

4. Realizacja zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP i wojsk sojusznicych wynikających z obowiązków państwa gospodarza (HNS)

W ramach kontrolowanego obszaru sprawdzeniu poddano stan przygotowań do realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza.

Zgodnie z zarządzeniem w sprawie Punktu Kontaktowego HNS (*Host Nation Support*) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz opracowaną w RDOŚ w 2020 roku Instrukcją Punktu Kontaktowego *Host Nation Support (HNS) Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie* utrzymywana jest gotowość do udzielenia wsparcia zgodnie z potrzebami Sił Zbrojnych.

W ramach HNS, RDOŚ posiada możliwość udostępnienia informacji na temat przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz szacowania szkód spowodowanych przez działające jednostki wojskowe.

W ocenie Zespołu Kontrolnego zadania wynikające z obowiązków państwa-gospodarza realizowane są na poziomie zapewniającym właściwe wsparcie Sił Zbrojnych RP i wojsk sojusznicych.

5. Przygotowanie do realizacji zadań w systemie kierowania Ministra Klimatu i Środowiska

Sprawdzeniu podlegało przygotowanie RDOŚ do funkcjonowania w systemie kierowania Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, w czasie podwyższania gotowości obronnej państwa oraz realizacja przedsięwzięć związanych z przygotowaniem stanowiska kierowania.

Organizację i funkcjonowanie systemu kierowania uregulowano zarządzeniem w sprawie organizacji i przygotowania systemu kierowania w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

W zarządzeniu określono zespoły zadaniowe funkcjonujące w ramach stanowiska kierowania powołując zespół kierowania, zespół koordynacji oraz zespół zabezpieczenia. Stanowisko kierowania zlokalizowane jest w budynku siedziby RDOŚ w Olsztynie przy ul. Dworcowej 60.

Na potrzeby organizacji stanowiska kierowania oraz realizacji zadań w systemie kierowania opracowano dokumentację organizacyjną, którą nazwano *Instrukcja pracy na Stanowisku Kierowania Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w czasie pokoju, w razie wewnętrznego lub zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa narodowego, w tym w razie wystąpienia działań terrorystycznych lub innych szczególnych zdarzeń a także w czasie wojny*.

W dokumentach określono sprawy związane z przygotowaniem i zabezpieczeniem logistycznym, strukturę organizacyjną zespołów zadaniowych, wchodzących w skład systemu kierowania, ich zadania oraz określono kierowników poszczególnych zespołów.

Założono, że Stanowisko Kierowania pracuje w dwuzmiennym systemie całodobowym.

Posiadane zasoby lokalowe w siedzibie głównej jednostki organizacyjnej, w tym pokoje pracy, sale konferencyjne oraz pomieszczenia techniczne i socjalne zapewniają podstawowe warunki do organizacji pracy w ramach stanowiska kierowania. W stanie gotowości obronnej państwa czasu pokoju, siedziba jednostki ochraniana jest przez firmę świadczącą usługi w zakresie ochrony osób i mienia, wykorzystującą system czujników alarmowych oraz kamer monitoringu rozmieszczonych wewnątrz i na zewnątrz budynku, po godzinach pracy oraz w dni wolne i święta. Brak jest informacji na temat prowadzenia ochrony w wyższych stanach gotowości obronnej państwa.

Obiekt stanowiska kierowania w stałej siedzibie nie posiada awaryjnych źródeł zasilania w energię elektryczną i w wodę.

Zapasowe miejsce pracy wyznaczono w obiekcie przydzielonym decyzją Prezydenta Miasta Olsztyna w ramach świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Na potrzeby funkcjonowania i przemieszczenia opracowano specjalnie dedykowany temu procesowi *Plan przemieszczenia i zajęcia głównego stanowiska kierownika Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w zapasowym miejscu pracy*.

W ocenie Zespołu Kontrolnego, przyjęte rozwiązania organizacyjne oraz posiadane zasoby lokalowe i techniczne zapewniają Dyrektorowi RDOŚ w ograniczonym zakresie funkcjonowanie w ramach systemu kierowania, w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz zdolność do funkcjonowania w ramach systemu kierowania Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Należy jednak liczyć się z zagrożeniami wynikającymi z wielofunkcyjnego charakteru wykorzystania budynku (przez to brak możliwości organizacji schronów, ukryć, ochrony) a przede wszystkim z braku posiadania zapasowego źródła zasilania w energię elektryczną.

6. Przygotowanie organizacyjne i wykonywanie stałych dyżurów

Sprawdzeniu podlegała koncepcja realizacji zadania stałego dyżuru oraz organizacja, funkcjonowanie, zabezpieczenie logistyczne i dokumentacja stałego dyżuru.

Stały dyżur w RDOŚ realizowany jest na podstawie zarządzenia w *sprawie organizacji i funkcjonowania punktu kontaktowego stałego dyżuru RDOŚ w Olsztynie* i funkcjonuje zgodnie z przyjętą *Instrukcją pełnienia dyżuru w punkcie kontaktowym stałego dyżuru RDOŚ w Olsztynie*.

Stały dyżur rozwija się z wykorzystaniem stanowiska pracy w pom. 37 siedziby RDOŚ. Do dyspozycji stałego dyżuru zabezpieczono następujące środki łączności: telefonia stacjonarna, poczta elektroniczna, fax.

Dyżur w punkcie kontaktowym w Regionalnej Dyrekcji pełniony jest całodobowo od czasu uruchomienia do czasu odwołania w dwóch wariantach:

- jako dyżur pełniony w godzinach służbowych w oparciu o stanowisko pracy, a po godzinach służbowych jako domowy dyżur telefoniczny, wyznaczonego pracownika z powołanego zespołu,
- lub jako dyżur pełniony trzymianowo w miejscu pracy w oparciu o wskazane stanowisko:
  - I zmiana od godz. 06:00 do godz. 14:00;
  - II zmiana od godz. 14:00 do godz. 22:00;
  - III zmiana od godz. 22:00 do godz. 06:00.

Wykaz pracowników wyznaczonych do pełnienia dyżuru w punkcie kontaktowym stanowi załącznik do *Instrukcji pełnienia dyżuru w punkcie kontaktowym stałego dyżuru RDOŚ w Olsztynie*.

Wyposażenie miejsca pełnienia dyżurów oraz jego zabezpieczenie organizacyjne i logistyczne pozwala na jego funkcjonowanie, realizację zadań dyżurnych oraz odpoczynek.

Na potrzeby realizacji zadań opracowano *Instrukcję pełnienia dyżuru w punkcie kontaktowym stałego dyżuru*, która określa:

- strukturę organizacyjną jednostki,
- cel organizacji punktu kontaktowego stałego dyżuru,
- zadania realizowane w ramach stałego dyżuru,
- skład osobowy, czas i miejsce pełnienia stałego dyżuru,
- zadania i obowiązki osób pełniących stały dyżur,
- zasady i procedury uruchamiania i odwoływania stałego dyżuru,
- procedury uruchamiania zadań operacyjnych w ramach stałego dyżuru,
- wykaz telefonów komórkowych i adresów e-mail osób powiadamianych w trybie alarmowym w celu niezwłocznego stawienia się w miejscu pracy,
- grafik pełnienia stałego dyżuru,
- sygnały alarmowe i komunikaty ostrzegawcze,

i jest zgodna z Zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie systemu stałych dyżurów Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. Urz. MKiŚ, poz. 43), a zawarte w niej zapisy są czytelne i zrozumiałe.

Zdaniem Zespołu Kontrolnego przygotowanie, organizacja oraz zabezpieczenie logistyczne stałego dyżuru zapewnia pełną możliwość kierowania i realizację zadań operacyjnych i podnoszenia stanów gotowości obronnej RDOŚ.

7. Planowanie i organizowanie świadczeń na rzecz obrony

W kontrolowanym obszarze Zespół Kontrolny stwierdził, że korzystanie ze świadczeń na rzecz obrony w RDOŚ uwarunkowane jest dookreślonymi potrzebami jednostki organizacyjnej oraz możliwościami zapewnienia tych potrzeb poprzez dysponowanie własnymi zasobami osobowymi, obiektami oraz środkami transportowymi.

Część budynku, w którym mieści się siedziba RDOŚ pozostaje w jej trwałym zarządzie i w związku z powyższym nie występowała potrzeba nałożenia świadczeń rzeczowych oraz osobistych na rzecz jednostki.

Decyzją Prezydenta Miasta Olsztyna w ramach świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie zostały nałożone na rzecz jednostki świadczenia rzeczowe w zakresie obiektu na potrzeby zapasowego miejsca pracy.

Ustalono, że z uwagi na wykorzystywanie części budynku jako lokali mieszkalnych na RDOŚ nie nałożono świadczeń na rzecz obrony na potrzeby innych podmiotów.

8. Przygotowanie rezerw osobowych na potrzeby wykonywania zadań obronnych

W ramach kontroli sprawdzono planowanie rezerw osobowych, reklamowanie osób z urzędu i na wniosek na wypadek ogłoszenia mobilizacji lub wojny oraz prowadzenie postępowań reklamacyjnych.

Proces reklamowania od obowiązku pełnienia służby wojskowej jest realizowany zgodnie z potrzebami zapewnienia zdolności kadrowych do wykonywania zadań obronnych i prawidłowego funkcjonowania RDOŚ w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub wojny.

Zdaniem Kierownika kontrolowanej jednostki ze względu na istniejącą strukturę zatrudnienia - głównie kobiety oraz osoby niepodlegające obowiązkowi służby wojskowej - na dzień kontroli nie zachodziła konieczność reklamowania pracowników.

W ocenie Zespołu Kontrolnego zabezpieczenie rezerw osobowych na potrzeby wykonywania zadań obronnych realizowane jest na poziomie bardzo dobrym.

9. Planowanie i realizacja szkolenia obronnego

Szkolenia obronne realizowane były na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 października 2015 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1829) oraz *Wytucznych Ministra dla kierowników jednostek podległych lub nadzorowanych w dziale administracji rządowej środowisko do szkolenia obronnego*.

Kontrolą objęto szkolenia organizowane i przeprowadzone w latach 2019 – 2021.

Głównym celem szkolenia obronnego było przygotowanie kadry kierowniczej oraz osób wchodzących w skład systemu kierowania, do działania w sytuacji wystąpienia zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza i współdziałania z Siłami Zbrojnymi RP.

Szkolenia realizowane były na podstawie wytycznych Ministra Środowiska oraz zgodnie z uzgodnionymi i zatwierdzonymi planami szkolenia na dany rok. Plany szkolenia były zgodne z założeniami i kierunkami szkolenia założonymi w zatwierdzonym przez Ministra właściwego ds. środowiska Programie szkolenia oraz celami szkolenia obronnego w dziale administracji rządowej *środowisko* formułowanymi w rocznych planach szkolenia.

Analiza opracowanych planów, określonych celów i adresatów szkolenia oraz realizowanej problematyki szkoleniowej nie wykazał uwag. Organizator szkolenia właściwie dostosował cele i tematy, szkolenia do roli RDOŚ w systemie przygotowań obronnych. W przedsięwzięciach własnych wykazywano treningi stałego dyżuru.

Dokumentacja szkolenia obronnego jest prowadzona i przechowywana przez pełnomocnika ds. OIN. Dokumentacja przedsięwzięć własnych obejmuje: konspekty szkolenia zatwierdzone przez Dyrektora, listy obecności.

W ocenie Zespołu Kontrolnego proces szkolenia obronnego w RDOŚ w Olsztynie realizowany jest na poziomie dobrym.

III. Wnioski i zalecenia Zespołu Kontrolnego

Wnioski:

1. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie realizuje przygotowania obronne na poziomie zapewniającym jej funkcjonowanie w sytuacji wprowadzenia wyższych stanów gotowości obronnej państwa i czasie wojny.
2. W obszarze tworzenia warunków organizacyjno-prawnych do wykonywania zadań obronnych w RDOŚ wydano akty prawa wewnętrznego oraz regulacje zapewniające właściwą legitymację prawną, osobom funkcyjnym i pracownikom, do wykonywania zadań obronnych.
3. W obszarze planowania operacyjnego RDOŚ realizuje zadania zgodnie z zapisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przygotowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego.
4. W obszarze kierowania bezpieczeństwem narodowym Dyrektor RDOŚ utworzył stanowisko kierowania w stałej siedzibie i zapasowym miejscu pracy oraz utrzymuje stały dyżur zapewniający podnoszenie gotowości obronnej i uruchamianie zadań operacyjnych oraz alarmowanie i powiadamianie o zagrożeniach bezpieczeństwa powszechnego. Zachowuje gotowość do realizacji zadań związanych z zapewnieniem ciągłości działania urzędu w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz realizację zadań na rzecz Sił Zbrojnych RP.
5. W RDOŚ utworzono strukturę organizacyjną zapewniającą koordynację działań w zakresie HNS.
6. W obszarze szkolenia obronnego przedsięwzięcia realizowane były zgodnie z wytycznymi Ministra Klimatu i Środowiska do szkolenia obronnego oraz uzgodnionymi z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska planami szkolenia obronnego.

Zalecenia:

1. W trakcie opracowywania nowego planu operacyjnego funkcjonowania RDOŚ oraz kart realizacji zadań operacyjnych stosować zapisy normy obronnej dotyczącej wykonywania dokumentów planistycznych PDNO-02-A075:2008, zatwierdzonej do stosowania decyzją MON z dnia 23 czerwca 2008 r.
2. Zadania z obszaru planowania operacyjnego realizować ze szczególnym uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych* (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 412).
3. Utrzymywać zasoby kadrowe niezbędne do koordynacji i realizacji zadań obronnych w jednostce organizacyjnej.
4. Kontynuować działania w zakresie stworzenia warunków organizacyjno-prawnych do funkcjonowania w jednostce niejawnego systemu teleinformatycznego na potrzeby wykonywania dokumentów niejawnych związanych z działalnością bieżącą oraz planowaniem obronnym.
5. Kontynuować zaplanowane działania w zakresie poprawy poziomu bezpieczeństwa poprzez ograniczenie swobody dostępu do pomieszczeń RDOŚ przez osoby postronne.

6. Włączać tematykę obronną do cyklicznych przedsięwzięć organizacyjnych i szkoleniowych kierownictwa i kadry kierowniczej jednostki organizacyjnej.

.....
(podpis kontrolującego)

**Przewodniczący
Zespołu Kontrolnego**

.....
.....

Wykonano w 3 egz.

Egz. nr 1 – RDOŚ

Egz. nr 2 – GDOŚ

Egz. nr 3 – a/a

Wykonał: Waldemar Masztalcz

Na podstawie § 16 ust 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli wykonywania zadań obronnych (Dz. U. Nr 16, poz. 151 z późn. zm.) - Kierownik kontrolowanego urzędu lub jednostki organizacyjnej albo przedsiębiorca mogą zgłaszać przewodniczącemu zespołu kontrolnego zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole pokontrolnym, w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia.

